

Paisatges aromàtics permanents

Resum

El projecte "**Paisatges aromàtics permanents**" té com a objectiu principal estudiar la creació d'un paisatge agrari permanent basat en el conreu de plantes aromàtiques i medicinals associades a cultius arboris de secà, com ametllers, oliveres, magraners i figueres. Aquest projecte es durà a terme a les finques "Tudela" i "l'Era del Pau", situades a la comarca de La Segarra.

El projecte aborda els reptes del canvi climàtic, cercant solucions agrícoles sostenibles que millorin la resiliència dels cultius, redueixin la dependència de productes químics i maximitzin la captació de carboni. A més, es pretén investigar l'impacte d'aquesta associació de cultius en la qualitat dels principis actius de les plantes medicinals, utilitzant tècniques avançades d'anàlisi com la cromatografia líquida d'alta pressió (HPLC).

El projecte també vol fomentar la transformació de terres agrícoles cap a cultius d'alt valor paisatgístic i ambiental, així com contribuir al desenvolupament d'un nou model de turisme sostenible, similar als paisatges d'espígol en altres regions europees. Finalment, busca oferir una alternativa econòmicament viable per als agricultors de secà, promovent una agricultura regenerativa respectuosa amb l'entorn i que garanteixi la qualitat de la producció.

Objectius

- 1. Analitzar l'associació de cultius i el seu impacte nutricional i econòmic**
Es vol estudiar com l'associació de plantes medicinals amb arbres fruiters pot oferir beneficis nutricionals i econòmics, millorant la resiliència dels cultius davant del canvi climàtic i reduint l'ús de productes químics.
- 2. Transformar terres agrícoles en cultius d'alt valor ambiental i paisatgístic**
L'objectiu és convertir terres de cultiu convencionals en paisatges sostenibles i atractius, aprofitant el potencial de les plantes aromàtiques per a crear espais de gran valor estètic i ambiental.
- 3. Investigar les plantes aromàtiques i els seus principis actius**
S'estudiarà el comportament d'espècies endèmiques en condicions de permacultura i agricultura regenerativa per a determinar la qualitat dels seus principis actius i el seu valor terapèutic.
- 4. Avaluar l'impacte de l'associació amb arbres fruiters**
Es realitzaran anàlisis per veure com aquesta associació influeix en la concentració i qualitat dels compostos bioactius de les plantes medicinals.
- 5. Mitigar l'impacte ambiental**
El projecte busca contribuir a la conservació de l'aigua, la retenció de carboni i la reducció de l'erosió del sòl, promovent pràctiques agrícoles que minimitzin l'ús de recursos i el dany al medi ambient.
- 6. Adaptar-se al canvi climàtic**
Un dels objectius és incrementar la resiliència dels cultius a través de tècniques d'agricultura regenerativa que permetin una millor adaptació a les noves condicions climàtiques.
- 7. Optimitzar les condicions de cultiu**
Es treballarà en establir pràctiques sostenibles que maximitzin la salut i el rendiment dels cultius, fent servir tècniques respectuoses amb el medi ambient.
- 8. Obtenir material vegetal d'alta qualitat per a diferents sectors**
El projecte pretén obtenir plantes de qualitat per a la producció d'infusions, complements alimentaris i productes farmacèutics d'alt valor terapèutic.
- 9. Fomentar una agricultura respectuosa i enfocada a la salut**
Es promourà un model d'agricultura poc invasiva que cerqui la qualitat dels productes agrícoles i la millora de la salut tant del sòl com dels cultius.

10. Reduir la dependència de combustibles fòssils

Es limitarà l'ús de maquinària pesada, disminuint la petjada de carboni i contribuint a un maneig agrícola més sostenible.

11. Fomentar la biodiversitat i regenerar el paisatge

Es crearan espais no productius dins les finques per promoure la biodiversitat i equilibrar els ecosistemes, amb una gestió regenerativa del paisatge.

12. Millorar la rendibilitat econòmica dels agricultors

El projecte busca diversificar els ingressos dels agricultors, augmentant la seva renda mitjançant la creació de nous productes agrícoles i paisatges de valor turístic.

13. Promoure el turisme sostenible

S'explorarà la creació de nous productes de turisme basats en paisatges aromàtics que, a més de generar ingressos addicionals, posin en valor els serveis ecosistèmics.

Activitats dutes a terme

Les noves tecnologies de la comunicació, no només el correu electrònic, encara més les xarxes socials, permeten que el treball i les activitats es puguin dur a terme d'una manera quasi permanent.

En aquest sentit, una part destacada de les reflexions i treball teòric (i de vegades també pràctic) que s'ha anat desenvolupant en el si d'aquest grup de redacció del GO d'en Jordi Huguet, que està rebent l'acompanyament i l'assessorament de l'equip tècnic de Qiplant B3, s'ha anat desenvolupant mitjançant dos grups de xat, un de Whatsapp de l'empresa Qiplant B3 i un de Telegram que una part de les persones implicades van crear expressament pel projecte. En cas que sigui necessari per la justificació, s'aportarien les converses que s'hi ha anat desenvolupant, prèvia consulta pel que fa als drets de privacitat inherents.

En resum, en aquests canals de comunicació instantània s'han obert debats sobre:

- Tipus de plantes que es creu que seran millors per l'estudi
- Recerca exploratòria inicial sobre maquinària compatible amb el maneig regeneratiu
- Compartició d'experiències agràries que cal anar a conèixer i visitar en el marc del projecte
- Plantejaments teòric-tècnics generals que emmarquen el projecte
- Compartir altres informacions que ens han servit per motivar-nos pel projecte.

Per a les persones implicades en el projecte de redacció del GO hi ha un lloc destacat pel fet de la sintonia personal entre les persones involucrades, conscients que hem de treballar per un altre tipus d'agricultura de futur, regenerativa i més harmònica amb la natura, per deixar enrere definitivament l'etapa productivista de la revolució verda que ha esquilmat i contaminat tots els nostres camps i començar a treballar per la recuperació del patrimoni agrari que ens és propi.

Dates destacades dels darrers mesos:

10 de febrer

Visita de l'equip de Qiplant B3 als camps de Tarroja d'en Jordi Huguet per conèixer els camps i fer un primer plantejament teòric dels interessos comuns que s'han detectat i que van originar el començar a treballar plegats. Es visiten les finques de *L'Era del Pau* de prop de 6 ha i *Tudela* d'aproximadament 3 ha.

21 de febrer

Jornada de treball de l'equip de Qiplant B3 a Navata per planificar la proposta d'acompanyament a la redacció del GO.

29 de febrer

Reunió de treball a la seu de Qiplant B3 a Navata

4 de juny

Visita tècnica a una finca de Rabós d'Empordà per conèixer les possibilitats i l'estat de l'espai on es podria replicar els resultats del treball que es desenvolupi a Tarroja de Segarra en el marc del GO que es planteja. Es tracta d'una parcel·la de poc menys de dues hectàrees on hi ha un oliverar abandonat fa més de trenta anys, situada a peu de carretera, on la propietat està disposada a cedir-ne l'ús pel projecte de producció ecològica de plantes aromàtiques per subministrar matèria prima a Qiplant B3. El plantejament que s'hi fa és que sota la direcció d'en Jordi Huguet, s'hi puguin replicar els resultats esperats a Tarroja de la combinació d'arbres fruiters de secà i plantes aromàtiques mitjançant un maneig regeneratiu.

13 de juliol

Visita als camps de Tarroja de Segarra on en Jordi Huguet ja ha començat a fer-hi alguna petita plantació experimental. La visita té per objectiu principal conèixer les característiques del terreny, els antecedents de cultiu de medicinals i la capacitat d'eines disponible, així com les característiques edafològiques de diferents parcel·les.

27 i 28 de juliol

Trobada a Tuixén de tot l'equip involucrat en el projecte de redacció del la proposta de GO per treballar la selecció de plantes, el maneig, la recollida i transformació posterior. Es tracta de dos dies de treball intens on, a més, s'ha aprofitat per fer una formació conjunta de tot l'equip en qüestions relacionades amb el maneig holístic relacionat amb l'agricultura regenerativa. S'han realitzat un total de quatre reunions de treball, de matí i tarda, on s'ha abordat:

- Plantejament general del projecte del GO des del punt de vista teòric-científic.
- Plantejament productiu de les parcel·les agràries involucrades.
- Tria de plantes que formaran part del GO.
- Plantejament del possible aprofitament econòmic de les futures produccions, si els resultats del GO són exitosos.
- Alternatives de producció de les parcel·les agràries involucrades en el projecte en el cas que els resultats no siguin els esperats. Aquest punt és fonamental per a Qiplant B3 ja que es busca un benefici real per a tots els agents involucrats en el projecte.
- Organigrama i estructura de treball de les persones involucrades en el futur GO.

Mes d'agost (26 d'agost, reunió de valoració)

Durant el mes d'agost s'ha realitzat el gruix de l'estudi bibliogràfic sobre les necessitats regeneratives entre cultius i els estudis científics justificatius del valor afegit de la proposta, realitzant una trobada online del dia 26 on es van posar en comú els resultats provisionals.

27 d'agost

Primera reunió amb la propietat d'una finca de Bescanó on, eventualment, s'hi podria replicar el projecte amb unes característiques molt similars a les parcel·les de Tarroja de Segarra.

4 de setembre

Reunió del líder del projecte amb l'equip de Qiplant B3 per plantejar:

- Fases del projecte
- Procediments
- Indicadors amb els que es treballarà
- Pressupostos, previsions d'execució i de possibles finançadors
- Articulació de possibles altres agents implicats.

Pla de desenvolupament del projecte

1. Dinamització del grup operatiu

- **Reunions de seguiment:** Es planificarà una reunió mensual al llarg del projecte per fer seguiment de les tasques, veure el grau d'acompliment dels objectius en relació al calendari previst, i si és necessari, redreçar allò que sigui necessari.
- **Visites a camp:** Es realitzaran almenys tres visites a cada parcel·la implicada per avaluar les condicions inicials abans de començar el projecte i definir les accions a emprendre en cada finca. Mentre duri el projecte, les visites a camp seran permanents, lligades a l'evolució del cultius i en major o menor intensitat en funció de l'època de l'any
- **Cerca de socis i col·laboradors:** Es contactarà amb altres explotacions agràries interessades en el projecte i es visitaran casos d'èxit similars per aprofitar el coneixement existent.

2. Consultoria tecnològica i assessoria

- **Proposta agronòmica:** Es plantejaran diferents escenaris agronòmics per testar quines condicions afavoreixen millor l'expressió dels principis actius de les plantes medicinals.
- **Optimització d'extracció de compostos:** Es dissenyaran tècniques per maximitzar l'extracció dels actius terapèutics de les plantes, amb la col·laboració d'entitats de recerca catalanes.

3. Redacció del projecte

- **Conclusions provisionals:** Es presentarà un informe amb les conclusions dels treballs previs, que serviran per justificar el desenvolupament del projecte.
- **Sol·licitud d'un nou Grup Operatiu:** Es redactarà la sol·licitud per participar en la convocatòria de 2025 amb la proposta definitiva del projecte.

4. Presentació del projecte

- **Convocatòria GO 2025:** El projecte es presentarà a la convocatòria del Grup Operatiu de 2025 amb els resultats i la planificació final del projecte.

Resultats esperats

1. **Millora de la salut del sòl:** Es preveu una recuperació significativa del sòl, amb un augment en la síntesi i qualitat dels principis actius de les plantes medicinals associades als arbres fruiters.
2. **Increment de la producció agrícola:** L'associació de plantes aromàtiques amb arbres fruiters generarà sinergies que millorin la quantitat i qualitat de la producció de fruita.
3. **Diversificació i augment d'ingressos:** Els agricultors augmentaran la seva renda gràcies a la comercialització de productes d'alt valor afegit com infusions, complements alimentaris i productes farmacèutics, millorant la viabilitat econòmica de les explotacions de secà.
4. **Reducció de l'ús de productes químics:** Amb la implementació de pràctiques d'agricultura regenerativa, es reduirà l'ús de fertilitzants químics i altres productes nocius per al medi ambient.
5. **Millora de la biodiversitat i sostenibilitat ambiental:** L'associació de cultius regenerarà el paisatge i afavorirà la biodiversitat a les finques, contribuint a la creació d'un ecosistema més equilibrat i resilient al canvi climàtic.
6. **Replicabilitat del model agrícola:** Es desenvoluparà un model de cultiu que podrà ser replicat en altres explotacions agràries interessades a transformar les seves terres en cultius ecològics d'alt valor afegit.
7. **Creació de noves oportunitats de turisme sostenible:** Els paisatges resultants, atractius i biodiversos, podran ser explotats com a nou producte de turisme sostenible, similar als

paisatges d'espíol en altres regions d'Europa, contribuint a la diversificació de la renda agrària.

Aquests resultats no només oferiran beneficis econòmics, sinó també un impacte positiu en la sostenibilitat ambiental i social del territori.

Lideratge i coordinació del grup operatiu

ENTITAT LIDER: Jordi Huguet Solé

E-MAIL CONTACTE LIDER (correu corporatiu): jordihsol@gmail.com

COORDINADOR/A: The Qiplant Project S.L.

E-MAIL COORDINADOR/A (correu corporatiu): info@qiplantb3.com

Àmbit/s temàtic/s d'aplicació

☒	Sistema de producció agrària
☒	Pràctica agrària
☒	Equipament i maquinària agrària
☐	Ramaderia i benestar animal
☒	Producció vegetal i horticultura
☒	Paisatge / Gestió del territori
☐	Control de plagues i malalties
☐	Fertilització i gestió dels nutrients
☐	Gestió del sòl
☐	Recursos genètics
☐	Silvicultura
☐	Gestió de l'aigua
☒	Clima i canvi climàtic
☐	Gestió energètica
☐	Gestió de residus i subproductes
☒	Gestió de la biodiversitat i del medi natural
☐	Qualitat alimentària / processament i nutrició
☐	Cadena de subministrament, màrqueting i consum
☒	Competitivitat i diversificació agrària i forestal
☐	General

Contribució del projecte a les estratègies de la Unió

☒	Assolir la neutralitat climàtica
☒	Disminuir l'ús global i el risc del plaguicides químics
☒	Fomentar l'agricultura ecològica i/o l'aqüicultura ecològica
☐	Reduir l'ús d'antimicrobians en animals de granja i en l'aqüicultura
☒	Reduir les pèrdues de nutrients i l'ús de fertilitzants, mantenint simultàniament la fertilitat del sòl
☒	Millorar la gestió dels recursos naturals utilitzats en l'agricultura, com l'aigua, el sòl i l'aire
☒	Protegir i/o restaurar la biodiversitat i els serveis ecosistèmics en els sistemes agrícoles i forestals

☒	Restituir la superfície agrària constituïda per elements paisatgístics de gran diversitat
☐	Facilitar l'accés a internet de banda ampla ràpida en les zones rurals
☐	Millorar el benestar dels animals
☐	Fomentar la forestació i la reforestació respectuoses amb la biodiversitat

Àmbit/s territorial/s d'aplicació

PROVINCIA/ES	COMARCA/QUES
Lleida i Girona	La Segarra, Alt Empordà, Baix Empordà, La Garrotxa, Ripollès, Gironès

Altra informació del projecte

DATES DEL PROJECTE	PRESSUPOST APROVAT
Data d'inici (mes-any): gener 2024	Pressupost total: 18.750,00€
Data final (mes-any): setembre 2024	Finançament DARPA: 8.550,00€
Estat actual: Executat	Finançament UE: 6.450,00€
	Finançament propi: 3.750,00€

Amb el finançament de:

Ordre ACC/253/2023, de 15 de novembre, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts per a la preparació i execució de projectes de grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles en el marc del PEPAC 2023-2027, i Resolució ACC/4074/2023, de 22 de novembre, per la qual es convoquen els corresponents a 2023

Actuació del Pla estratègic de la PAC 2023-2027 cofinançada per:

